

AUTOMOBILKLUB POLSKI

KOMISJA
BEZPIECZEŃSTWA
RUCHU
DROGOWEGO

BEZPIECZEŃSTWO RUCHU DROGOWEGO

Działalność na rzecz bezpieczeństwa na drogach, zwana w skrócie BRD, jest prowadzona z różnym natężeniem i w zróżnicowanej formie w każdym klubie sfederowanym w Polskim Związku Motorowym.

Tak też jest w Automobilkлубie Polski. W okresie międzywojennym działalność ta, określana wówczas jako „*przeciwdziałanie anarchii drogowej*”, nie ograniczała się do propagowania bezpiecznej jazdy poprzez organizowanie odczytów i publikowanie opracowań z tym tematem związanych, ale także objawiała się w konkretnej pomocy administracji państwowej w oznakowaniu dróg: Automobilkлуб własnym sumptem ustawił prawie 10 tys. znaków drogowych. Tymi sprawami w latach 30. zajmował się w klubie specjalny Wydział Drogowy.

POPULARYZACJA BEZPIECZEŃSTWA W RUCHU DROGOWYM

W latach powojennych Automobilkлуб Polski, występujący pod różnymi nazwami – o czym pisano wcześniej – zajmował się popularyzacją bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez włączenie tego zagadnienia w działalność poszczególnych ogniw statutowych klubu (komisji), jak też za pomocą wyodrębnionych struktur organizacyjnych.

W składzie zarządu Automobilkлубu Warszawskiego kadencji 1957–1959 pojawiło się nazwisko **Zbigniewa Maślankiewicza** w roli przewodniczącego Komisji Ruchu Drogowego (KRD), skupiającej grono ludzi zajmujących się BRD, jako wyodrębnionym w działalności klubu tematem.

W następnych latach kierowaniem tą dziedziną zajmowali się kolejni przewodniczący komisji: **Stanisław Grabek** (1959–1961), **Aleksander Bachrach** (1961–1963) i od roku 1963 **Jan Gutman**. W składzie prezydium komisji w kadencji 1961–1963 znajdowali się: **Adolf Skwarczewski**, **Tadeusz Bardian**, **Janusz**

Szrotki, **Sławomir Supronowicz**, **Zbigniew Pogroszewski** i **Franciszek Góralski**.

Po krótkiej przerwie w działalności komisji, spowodowanej reorganizacją, w grudniu 1967 roku powołano jej nowy skład pod przewodnictwem **Andrzeja Szperli**. Członkami KRD byli: **Maciej Bernhardt**, **Tomasz Domaniewski**, **Januariusz Gregorkiewicz**, **Adam Hulaniecki**, **Andrzej Mész**, **Stanisław Nadzin**, **Władysław Rutkowski**, **Juliusz Siejka**, **Adolf Skwarczewski**, **Wiktor Smułka**, **Janusz Szrotki**, **Witold Walichiewicz**, **Andrzej Wapiński**, **Stefan Adamiec**, **Wiesław Lewicki**, **Józef Marczak**, **Karol Pionnier**, **Kazimierz Tarnowski**. W kadencji 1969–1972 przewodniczącym komisji był **Witold Walichiewicz**.

W latach 60. komisja włączyła do programu swojej działalności popularyzowanie postanowień nowego „Kodeksu drogowego” przez organizowanie publicznych prelekcji i pogadanek w szkołach podstawowych oraz doszkalanie w zakresie przepisów drogowych nauczycieli w szkołach średnich (prowadzących przysposobienie wojskowe). Klub był także współorganizatorem Olimpiady Ruchu Drogowego, nad którą patronat objął wicepremier **Piotr Jaroszewicz**.

Do udziału w tych zamierzeniach mobilizowani byli wszyscy członkowie klubu hasłem: „*Każdy członek Automobilkлубu poświęca dwie godziny rocznie na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego*”. Kontynuowano także akcje kontroli ruchu drogowego – raz w tygodniu, w godzinach popołudniowych, wyruszały na miasto ochotnicze grupy kontrolerów. Rozszerzając zakres swojej działalności, Komisja RD zgłaszała swoich kandydatów do kolegów karno-administracyjnych oraz na ławników do sądów powszechnych, doceniając wagę i znaczenie tych jednostek w orzecznictwie dotyczącym wykroczeń drogowych (w 1967 roku w kolegach było 21 osób z klubu, a ławników 18).

Pozytywny wynik w zakresie bezpieczeństwa na drodze dał organizowany przez KRD cykliczny konkurs „*Bądź dżentelmenem*”. Były także społeczne akcje pod hasłem: „*Kierowca walczy o bezpieczeństwo jezdni*”, polegające na społecznej kontroli

Szkolenie w jeździe z poślizgiem na piaszczystej nawierzchni pod Stadionem Dziesięciolecia według pomysłu Władysława Paszkowskiego w latach 70.

Działalność

Gorąca linia telefoniczna do Automobilkлубu Warszawskiego

Wszystko co trzeba wiedzieć o zasadach ruchu drogowego od 1 stycznia 1984 r. będzie można usłyszeć od fachowców i specjalistów w tym zakresie.

Już od dziś Automobilkлуб Warszawski organizuje do końca miesiąca gorącą linię telefoniczną dla kierowców i pieszych w godz. 11-14.

Masz wątpliwości jakie nowe znaki drogowe będą obowiązywały, jak jeździć przez rondo, kto ma pierwszeństwo na pasach i setki innych pytań i wątpliwości rozstrzygniesz telefonując do Automobilkлубu Warszawskiego na telefon

26-31-22

Punkt informacyjny obsługuje członków Automobilkлубu oraz wszystkich mieszkańców Warszawy.

Wzrasta ilość ofiar

Bezpieczeństwo na drogach - pilną sprawą

CORAZ bardziej niebezpieczne stają się drogi stołecznej województwa. Nie ma praktycznie dnia, aby kroniki milicyjne nie odnotowały ofiar śmiertelnych wypadków drogowych. Co czwarty wypadek powodują nieatrzejwi kierowcy. Od początku roku do końca sierpnia wydarzyło się na drogach stołecznej województwa 2240 wypadków. Życie straciło 238 osób, w tym wiele dzieci.

— Bez zdecydowanego przeciwdziałania niemal patologii drogowej nie zatrzymamy rosnącej ilości tragedii — mówi Mirosław Biela, sekretarz Zarządu Automobilkлубu Warszawskiego. — Dlatego chcemy wspólnie z redakcją „Expressu Wieczornego” zorganizować akcję „Bezpieczeństwo na drogach”.

Automobilkлуб Warszawski ma zapewnioną pomoc Stołecznej Brygady ORMO ds. ruchu drogowego i funkcjonariuszy z Wydziału Ruchu Drogowego.

— Już niebawem wyruszą na trasy patroli bezpieczeństwa — dodaje p. Biela. — Nasi ludzie będą mieli za zadanie nie tylko ujawnianie niebezpiecznych użytkowników dróg, czy wykazywanie pustych przebiegów. — Chcemy ujawnić i przekazywać właściwym służbom miejskim przypadki złego oznakowania ulic, uszkodzenia znaków drogowych, niesprawnej sygnalizacji świetlnej i innych przypadków mających wpływ na bezpieczeństwo ruchu.

— Chcemy też zwrócić uwagę na czystość ulic, witryn sklepowych itd. — dodaje prezes Automobilkлубu Warszawskiego, Józef Modecki. — To prawda, że podstawowym celem naszej akcji jest poprawa bezpieczeństwa na drogach, ale niejako przy okazji lustracji ulic przez patroli chcemy wytykać niedociągnięcia tym wszystkim, którzy są odpowiedzialni za czystość i estetykę w mieście.

Jak zwykle liczymy na pomoc naszych Czytelników. Główny ciężar prowadzenia akcji, przekazywania sygnałów spoczywa na patrolach bezpieczeństwa. Ale — jak już bywało — dużą pomoc mogą okazać nasi Czytelnicy, telefonując pod nr 21-56-75. (sz)

ruchu drogowego. Podczas wyjazdu na ulice miasta własnym samochodem członkowie klubu w towarzystwie funkcjonariusza milicji reagowali na jaskrawe przypadki naruszania bezpieczeństwa na drodze. W uzasadnieniu przeprowadzania tej akcji pisano: „Udział Kolegów zrzeszonych w Automobilkлубie jest nie tylko warunkiem realizacji tego zamierzenia, lecz stanowić będzie zarazem świadectwo indywidualnej i zbiorowej gotowości kierowców do przeciwstawienia się złu, które panoszy się na jezdniach”. W jednej z takich akcji, jeszcze w 1961 roku, komisja zorganizowała 90 wyjazdów na miasto o łącznym czasie 270 godz., w czasie kontroli zanotowano 466 wykroczeń.

Te kontrole skutkowały przeprowadzanymi przez członków komisji obowiązkowymi wykładami (w komendzie MO) dla naruszających przepisy ruchu drogowego i jazdami kontrolnymi.

Przyjętym zwyczajem było uczestnictwo przedstawicieli KRD we wszystkich posiedzeniach w sprawach bezpieczeństwa ruchu, odbywających się tak w Stołecznej, jak i Wojewódzkiej Radzie Narodowej.

Pojawienie się w 1960 roku pod patronatem Biura Ruchu Drogowego KG MO Społecznego Inspektoratu Ruchu Drogowego (z czasem włączonego do ORMO) skutkowało niewiele później powołaniem w Automobilkлубie Warszawskim kompanii ORMO ds. Ruchu Drogowego. W ten sposób klub włączył się w ogólnokrajowe działania profilaktyczno-porządkowe na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Miało to także „uboczne” zalety: było bardzo przydatne przy organizowaniu wszelkich imprez motorowych, zwłaszcza sportowych, ponieważ przy ówczesnym słabym ruchu drogowym można było ustawić

Miasteczko Ruchu Drogowego AP na ul. Gwiaździstej — uczniowie i kierownik Stanisław Malinowski.

Działalność

KOMISJA BEZPIECZENSTWA RUCHU DROGOWEGO

AUTOMOBILKLUBU POLSKI

Z A P R A S Z A

W DNIU 26 PAŹDZIERNIKA 1997 ROKU W GODZ. 9.00–15.00 DO STACJI
OBSŁUGI PRZY UL. BOKSERSKIEJ 31 W WARSZAWIE – NA BEZPŁATNĄ
REGULACJĘ ŚWIATEŁ W SAMOCHODACH. PONADTO BADANA BĘDZIE
TOKSYCZNOŚĆ SPALIN ORAZ SKUTECZNOŚĆ PŁYNU HAMULCOWEGO I
CHŁODZĄCEGO.

KIEROWCO — PRZYJEDŹ A UZYSKASZ RÓWNIEŻ PORADY PRAWNE
I Z ZAKRESU EKSPLOATACJI SAMOCHODU.

DOJAZD — ULICAMI MARYNARSKĄ, RZYMOWSKIEGO I GOTARDA.

na ulicy lub drodze próby sportowe i przy pomocy swojego inspektora z „lizakiem” np. zatrzymywać na chwilę jadące samochody, aby przepuścić zawodników.

Utworzona przy klubie kompania ORMO ds. Ruchu Drogowego z racji swojego składu społecznego była elitą tej organizacji, nieangażującą się w działalność polityczną, skupiała liczne grono (obojga płci) członków klubu wywodzących się nierzadko ze środowiska aktorskiego, dziennikarskiego i innych równie prestiżowych zawodów. Podejmowali się oni pełnienia funkcji Społecznego Inspektora Ruchu Drogowego, bowiem czuli się współodpowiedzialnymi za porządek i bezpieczeństwo w ruchu ulicznym.

Od 1972 roku w strukturze organizacyjnej Automobilklubu Warszawskiego dotychczasowa komisja przyjęła nazwę: Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (KBRD). Jej przewodniczącym został **Henryk Krupa**, który na tym stanowisku pozostawał do 1976 roku, kiedy to objął funkcję wiceprezesa Zarządu ds. BRD.

Wówczas przewodniczenie komisji przejął na 4 lata **Kazimierz Woźniak**. W 1980 roku objął on funkcję wiceprezesa Zarządu ds. BRD i pełnił ją nieprzerwanie do roku 2000. W tym okresie przewodniczącymi Komisji BRD byli: **Tadeusz Likman** (1980–1984), **Ryszard Zahorski** (1984–1988), **Stefan Kolasa** (1988–1990), **Zygfryd Podgórski** (1990–2004), a od 2004 roku – **Tomasz Grzeszkiewicz**.

W latach 2000–2003 wiceprezesem Zarządu ds. BRD był **Krzysztof Jabłoński**, potem przez krótki okres – **Zygfryd Podgórski**, a następnie od 2004 roku – **Sylwester Ropielewski**.

W połowie lat 80. komisja, której przewodniczył **Ryszard Zahorski**, działała w składzie: **Witold Kończykowski** (I zastępca przewodniczącego), **Olgiert Izbrant** (II zastępca przewodniczącego), **Zdzisław Minichowski** (sekretarz), **Stefan Adamiec**, **Ryszard Awłasewicz**, **Jacek Badasiński**, **Wojciech Carzasty**, **Tadeusz Czempiński**, **Roman Dragun**, **Andrzej**

W oczekiwaniu na kontrolę ustawienia świateł w ramach akcji AP o poprawę bezpieczeństwa na drogach.

Działalność

Fabisiak, Jerzy Glasgall, Janusz Hancke, Janusz Jankowski, Czesław Jaruga, Maciej Kasperkiewicz, Stefan Kolasa, Ryszard Krajczyński, Ryszard Krajeński, Stanisław Malinowski, Jan Płucienniczak, Leonard Prańiewski, Ryszard Puławski, Andrzej Radziwonka, Zbigniew Ryszkowski, Mieczysław Skoczyński, Krzysztof Skotarek, Andrzej Stawiński, Krzysztof Zagoździński, Andrzej Zaleski.

Komisja BRD podzielona była na zespoły robocze. Zajmowały się one m.in. ratownictwem drogowym, szkoleniem dzieci i młodzieży, propagandą, współpracą z organami sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, koordynacją działań XX Kompanii ORMO (dowodzoną przez **Jana Gomółkę**) i opieką nad Kołem Terenowym nr 182 przy ówczesnej KG MO (57 członków). Dzieci i młodzież z kilkunastu szkół szkolono w zakresie bezpieczeństwa komunikacyjnego i przygotowywano do zdawania egzaminu

Pozyskanie funduszy odbywało się poprzez odpłatne udostępnienie części terenu szkole nauki jazdy kartem, motorowerem, komisowi samochodowemu, przechowalni kolejki turystycznej itd. Uzyskane z tego tytułu wpływy finansowe pozwoliły na pokrycie wszystkich wydatków, a nadwyżka zasilila fundusze klubu. Dalsze starania kierownika MMRD umożliwiły jego nieodpłatne zmodernizowanie – postawiono nowe ogrodzenie wraz z podmurówką i dwiema bramami, położono nowy asfalt i wymalowano znaki poziome oraz postawiono 75 pionowych znaków drogowych, co umożliwiło uzyskanie pól manewrowych do przeprowadzania egzaminów praktycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ustawiono (z podłączeniem do sieci elektrycznej) dwa wycofane z ruchu autokary, które spełniały rolę sali wykładowej i szatni dla dzieci, uzyskano sprzęt audio-wizualny z materiałami szkoleniowymi. Z własnych wpływów

Praca w ramach akcji „Światło”.

na kartę rowerową w prowadzonym przez klub Młodzieżowym Miasteczku Ruchu Drogowego (MMRD) znajdującym się przy ul. Gwiaździstej na warszawskim Żoliborzu. Ośrodkiem tym w latach 1982–1996 kierował wielce oddany i zasłużony dla idei BRD, **Stanisław Malinowski**. Była to świetnie prosperująca – z pożytkiem dla klubu, a przede wszystkim dla rzeszy dzieci i młodzieży – placówka (np. tylko w 1986 roku przeszkolono tam ponad 6 tys. uczniów).

MMRD powstało na przełomie lat 1979/1980 na terenie ośrodka „Spójni”, po przejściu go przez Automobilklub Warszawski (za zgodą władz dzielnicy Żoliborz i przy poparciu Kuratorium Oświaty i Wychowania), w celu prowadzenia szkolenia komunikacyjnego dzieci ze szkół Bielani i Żoliborza. Początkowo prowadzono w niej zajęcia praktyczne nauki jazdy rowerem, a od 1981 rozpoczęły się także zajęcia w szkołach. Z chwilą objęcia przez **Stanisława Malinowskiego** kierownictwa nad MMRD, którego funkcjonowanie do tego momentu było w 100 proc. finansowane przez Automobilklub, nastąpiło urynkowanie działalności MMRD.

Młodzieżowego Miasteczka RD pokrywane było także wynagrodzenie dla jego personelu – 5 instruktorów, 5 pracowników dozoru całodobowego, mechanika, ogrodnika i kierownika. W ośrodku tym prowadzono:

- szkolenie dzieci w szkołach w ramach przedmiotu – wychowanie komunikacyjne,
- praktyczną naukę jazdy,
- przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów na kartę rowerową i motorowerową oraz woźnicy,
- zbiorowe i indywidualne doskonalenie jazd rowerem i motorowerem.

Do prowadzenia wykładów w szkołach (klasa III i IV) uprawnieni byli, w porozumieniu z Dzielnicowymi Inspektoratami Oświaty, członkowie klubu: **Lucyna Malinowska, Wiktor Szymecki, Zdzisław Minichowski, Henryk Zyśk i Stanisław Malinowski**. Szkoleniem dzieci zajmowano się w 40 szkołach podstawowych Bielani i Żoliborza oraz kilku z Woli, Śródmieścia i Pragi. Poza godzinami lekcyjnymi w szkole dzieci miały jazdy praktyczne w Miasteczku. Łącznie w ciągu każdego roku

Działalność

Podpisywanie umowy patronackiej AP z Dzielnicową Świetlicą TPD (z ramienia AP podpis składa Kazimierz Woźniak).

szkolnego nauczaniem w szkołach objętych było 11 000 dzieci, a jazdy praktyczne miało 7200 dzieci. Z tej liczby 80 proc. przystępowało do egzaminu i uzyskiwało kartę rowerową. W ciągu 16 lat działalności Młodzieżowego Miasteczka Ruchu Drogowego kartę uzyskało ponad 100 000 osób, a kartę motorowerową (licealiści) około 8000 osób. Ponadto 28 osób pozytywnie zdało egzamin na kartę woźnicy.

Teren MMRD przy Gwiaździstej służył także wszystkim komisjom klubu do przeprowadzania własnych imprez. Tu rozpoczynały się lub kończyły rajdy samochodowe, odbywały się Konkursowe Jazdy Samochodem z serii Mini–Max, zawody kartingowe, eliminacje wojewódzkie ze znajomości zasad ruchu drogowego itp.

Automobilklub prowadził też ogólnodostępne zajęcia z zakresu doskonalenia techniki jazdy na parkingu przed Stadionem Dziesięciolecia pod „wodzą” **Adama Hulanieckiego**, na terenach po zajezdni trolejbusów przy ul. Łazienkowskiej, przy Arsenale. Członkowie komisji uczestniczyli także w zabezpieczaniu imprez sportowych organizowanych przez inne komisje Automobilklubu.

Z końcem lat 80. nastąpił spadek aktywności pracy komisji, a jej skład zmniejszył się do 16 osób. Zaprzestano pracy w zespołach, skupiając się na kontynuacji sprawdzonych form działalności. Istotną stratą było przerwanie działalności Zespołu Ratowników Drogowych. W ramach nowych przedsięwzięć komisji na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz w celu zaktywizowania jej działalności było uruchomienie, przy wydatnej pomocy klubowego działacza **Krzysztofa Mrówki**, łączności w systemie CB–Radio. Za pomocą zakupionej przez TUR „Warta” i zainstalowanej w samochodach członków komisji oraz w klubie i Młodzieżowym Miasteczku RD przy ul. Gwiaździstej aparatury CB, rozpoczęto systematyczną obserwację

ruchu drogowego na ulicach Warszawy i informowanie (na kanale „8”) odpowiednich służb miejskich o wypadkach, zagrożeniach oraz innych niebezpiecznych sytuacjach. Nawiązano współpracę z komercyjnymi radiostacjami i innymi użytkownikami stacjonarnych baz CB w celu wymiany informacji o wypadkach i utrudnieniach w ruchu drogowym.

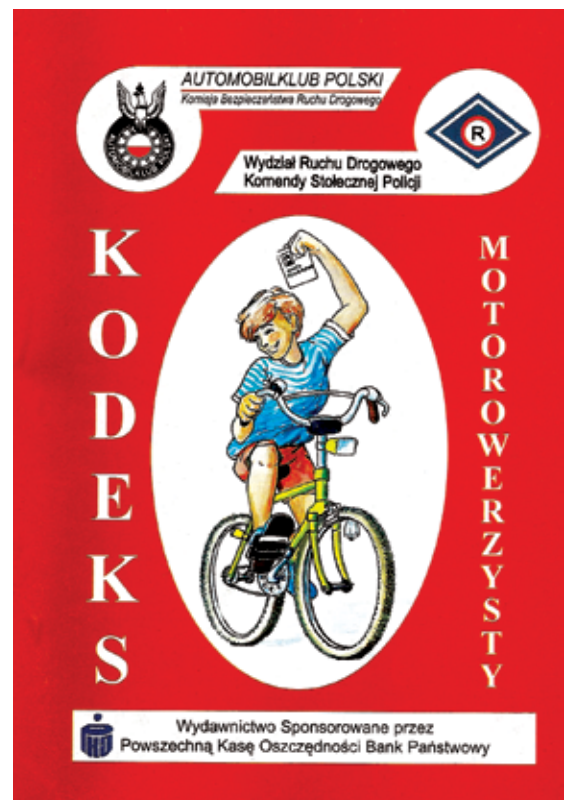
Dzięki posiadaniu tej nowej formy łączności Komisja BRD skuteczniej mogła wspomagać klubowe komisje przy organizacji imprez sportowych i turystycznych (zabezpieczanie łączności, bezpieczeństwo na trasie). Po zmodyfikowaniu środków łączności, w oparciu o aparaty „Hotline”, prowadzono działania w ramach Patroli Bezpieczeństwa, polegające na sprawdzaniu stanu i oznakowania ulic, zabezpieczenia miejsc, na których prowadzone były roboty drogowe itp.

Uczestniczono także aktywnie w akcji „Bezpieczna droga do szkoły”, której sam tytuł wyjaśniał cele, jakie spełniała oraz akcji „Weekend” polegającej na patrolowaniu tras wyjazdowych z miasta, co miało szczególne znaczenie w okresie letnim i nasilonych wyjazdów (np. wizyty papieskie, imprezy sportowe).

Dużym uznaniem i powodzeniem wśród użytkowników samochodów cieszyła się zainicjowana przez komisję akcja „Światło”, mająca istotny wpływ na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a polegająca na ustawianiu świateł drogowych, przeprowadzaniu analizy spalin i jakości płynu hamulcowego itp. Odbywało się to regularnie przez kilka lat w udostępnianej przez działacza komisji, **Janusza Hancke**, jego Stacji Obsługi Samochodów. Regulacje świateł oraz kontrole podzespołów (układ hamulcowy, układ chłodzenia itp.) wykonywane były bezpłatnie, stąd też przed stacją na ul. Bokserskiej ustawiały się długie kolejki chętnych.

Z chwilą zaprzestania działalności Młodzieżowego Miasteczka Ruchu Drogowego przy ul. Gwiaździstej, uległy zmianie formy szkolenia dzieci i młodzieży w zakresie podstaw BRD. Komisja objęła patronatem merytorycznym i materialnym sześć szkół

Działalność

Po zdanych teście – Finał Bielańskiego Konkursu „Chodzę i jeżdżę bezpiecznie” (egzaminator – Tomasz Grzeszkiewicz).

z peryferii Warszawy. Zakupiono i przekazano tym szkołom zestawy materiałów pomocniczych w nauczaniu wychowania komunikacyjnego. Udzielano pomocy nauczycielom tego przedmiotu poprzez konsultacje i praktyczne pokazy zachowań w ruchu drogowym. Członkowie komisji byli współorganizatorami imprez Zarządu Dzielnicy TPD Warszawa–Mokotów „Wakacje – Lato w mieście” oraz imprez okazjonalnych (Dzień Matki i Dzień Dziecka, Zakończenie Lata itp.). W tej działalności, adresowanej do dzieci i młodzieży, wyróżniali się członkowie komisji: **Zygfryd Podgórski, Tomasz Grzeszkiewicz, Andrzej Karaczun, Jacek Musiał, Krzysztof Mrówka, Sylwester Ropielewski, Janusz Hancke, Krzysztof Lemieszek i Bogusław Wychowaniec**. W tym zakresie współpracowano także ze Strażą Miejską.

W latach 90. i późniejszych skład liczbowy komisji nie przekraczał 14 osób. W jej pracach aktywnie uczestniczyli: **Tomasz Grzeszkiewicz, Janusz Hancke, Andrzej Karaczun, Leszek Kozak, Krzysztof Lemieszek, Stanisław Malinowski, Jacek Musiał, Krzysztof Mrówka, Zygfryd Podgórski, Zdzisław Rusiecki, Sylwester Ropielewski, Józef Sawajner, Kazimierz Woźniak, Dariusz Woźniak, Bogusław Wychowaniec** oraz do pewnego czasu **Stanisław Wilkas, Grzegorz Zahorski i Zdzisław Minichowski**. Incydentalnie w pracach komisji brali udział także: **Antoni Bieniek, Mieczysław Balcerzak, Waldemar Dzieciół, Robert Hołod, Krzysztof Jabłoński i Wiesław Nadwodny**.

Komisja realizując zadania statutowe, koncentrowała się na podejmowaniu przedsięwzięć, które w sposób bezpośredni wpływały na poprawę stanu bezpieczeństwa na drogach. Wiele wysiłku włożono w popularyzowanie zasad poruszania się dzieci w ruchu ulicznym. W tym celu wspólnie z policją wytypowano 5 szkół w rejonie, w których zdarzało się najczęściej wypadków drogowych, a następnie przekazano im zestawy do praktycznego nauczania poruszania się po ulicy oraz zestawy komputerowe z programami popularyzującymi bezpieczeństwo w ruchu

drogowym. Z myślą o dzieciach i ich opiekunach w 1995 roku, z inicjatywy **Kazimierza Woźniaka**, opracowano i wydano (przy pomocy sponsora), w nakładzie liczącym kilkadziesiąt tysięcy egzemplarzy, „Kodeks młodego rowerzysty i motorowerzysty”, który nieodpłatnie przekazano do warszawskich szkół.

Inną działalnością Komisji BRD było szerzenie wiedzy motoryzacyjnej poprzez organizowanie pogadanek, prowadzenie szkoleń w zakresie ratownictwa drogowego, publikowanie artykułów w prasie, udzielanie wywiadów na temat BRD w Polskim

Radiu i TV. Przy okazji swojej działalności na zewnątrz komisja zawsze promowała Automobilklub Polski, co przyczyniło się do nadania klubowi odznaki „Przyjaciel Dziecka”.

Po roku 2000, na skutek zawieszenia pracy w liczącej 13 osób Komisji BRD 6 jej członków, którzy zaangażowali się w pracach innych komisji, aktywność KBRD wyraźnie osłabła. Realizowano przede wszystkim sprawdzone dotychczas formy działań, ale w o wiele mniejszym zakresie i w nieco zmienionej formie. Dotyczyły one m.in. sponsorowania, organizacji i udziału w takich przedsięwzięciach jak:

Ćwiczenie jazdy samochodem na „trolejach” w Ośrodku AP na Bemowie.

Działalność

Jan Borowski – sędzia główny Mazowieckiego Finału XXXI OTBwRD rozgrywanego na klubowym autodromie na Bemowie (maj 2008 r.) Kontynuacja przedsięwzięć na rzecz bezpieczeństwa.

- kursy przygotowujące dzieci i młodzież do zdawania egzaminu na kartę rowerową dla szkół objętych patronatem i opieką oraz innych zwracających się do komisji o taką pomoc,
- zajęcia typu seminaryjnego i doszkalającego incydentalnie organizowane dla nauczycieli, którzy w szkołach podstawowych i gimnazjach uczą przedmiotu wychowanie komunikacyjne,
- imprezy i konkursy sportowo-rekreacyjne oraz okolicznościowe, a także turnieje regionalne i krajowe ze znajomości zasad ruchu drogowego, organizowane pod auspicjami MEN, Rady Ruchu Drogowego i PZM.

Kontynuowano również udział w imprezach okazjonalnych, np. „Lato w mieście”, „Mokotowska Biesiada” i innych zajęciach cyklicznie organizowanych przez Świetlicę Środowiskową TPD przy ul. Konduktorskiej i przez władze dzielnicy Mokotów. W dalszym ciągu komisja na prawach współorganizatora czynnie uczestniczyła w Konkursie „Chodzę i jeżdżę bezpiecznie”, który jest corocznie organizowany na terenie dzielnicy Bielany przez Szkołę Podstawową nr 80. Na zakupionych przez klub rowerach dzieci i młodzież uczyła się praktycznej jazdy i doskonaliła ją, a w czasie ogólnodostępnych imprez oraz podczas zajęć w czasie kursów, uczestnicy mogli ubiegać się o zaliczenie jazdy i uzyskanie karty rowerowej.

W ramach systemowych działań „Karta rowerowa – karta bezpieczeństwa”, Komisja BRD zlecała uprawnionemu instruktorowi przeprowadzenie zajęć instruktażowo-sprawdzających ze znajomości zasad i techniki jazdy rowerem (motorowerem) uprawniających do uzyskania karty rowerowej. W ramach akcji przeszkolono w sumie ok. 50 grup uczniowskich (od 25 do 35 uczestników każda). Automobilklub Polski był także inicjatorem kursów doszkalających dla stołecznej policji, które na początku wieku odbywały się na Bemowie.

Swoją działalność w kadencji 2004–2008 Komisja BRD rozpoczęła w następującym składzie: **Tomasz Grzeszkiewicz** (pre-

wodniczący), **Andrzej Karaczun** (zastępca przewodniczącego), **Zygfryd Podgórski, Janusz Hancke, Józef Sawajner, Bogusław Wychowaniec**.

W trakcie trwania kadencji skład komisji został zmodyfikowany i powiększony. Dołączyli do niej: **Jacek Pietrusiewicz** (sekretarz), **Krzysztof Lemieszek, Krzysztof Mrówka, Jarosław Pakoca, Armand Konieczny, Ewa Król, Andrzej Król, Adam Jakubiak, Sylwester Ropielewski, Mariusz Stuszewski, Karol Ropielewski, Izabela Ropielewska, Robert Cieśla, Tomasz Mrowicki, Stanisław Malinowski, Jakub Grzeszkiewicz, Mikołaj Grzeszkiewicz**.

W dalszym ciągu komisja podejmowała i realizowała zadania statutowe klubu, związane bezpośrednio z poprawą kultury i bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zwłaszcza wśród młodzieży.

Komisja postanowiła wyjść naprzeciw warszawskim szkołom w zakresie możliwości zdobywania przez dzieci i młodzież uprawnień do jazdy na rowerze i motorowerze, bowiem żadna ze szkół (a tam wydawane są karty motorowerowe) nie prowadziła samodzielnie szkoleń i egzaminów w tym zakresie. Zakupiono motorower, uzupełniono niezbędny sprzęt dla prowadzenia szkoleń i egzaminów, w tym nowe rowery. W 2007 roku przeprowadzono nieodpłatnie szkolenia i egzaminy dla wszystkich chętnych uczniów kończących naukę w najstarszych klasach gimnazjalnych dzielnicy Bemowo.

Rozpoczęte w 2006 roku działania na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie województwa mazowieckiego realizowane były przez komisję w ramach organizacji mazowieckich finałów Ogólnopolskich Turniejów Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym - OTBwRD (dla szkół podstawowych i gimnazjalnych) i Turniejów Motoryzacyjnych (dla szkół średnich).

Kontynuacja przedsięwzięć na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym dzieci i młodzieży spowodowała potrzebę podniesienia kwalifikacji członków komisji w zakresie metodyczno-dydaktycznym, co zrealizowane zostało poprzez uczestnictwo w kursie doskonalenia zawodowego „Wychowanie komunikacyjne w szkole”, zorganizowanego w kwietniu 2007 roku przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego (WORD) i Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Tytuły instruktorów-egzaminatorów w tym zakresie otrzymało 10 członków Komisji BRD.

Działalność komisji została zauważona przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego i WORD w Warszawie; instytucje te przekazały do klubu znaczne ilości elementów wyposażenia zwiększającego bezpieczeństwo ruchu drogowego (kaski ochronne, oświetlenie rowerowe, kamizelki, opaski odbłaskowe itp.). Pozwoliło to uatrakcyjnić imprezy organizowane przez Komisję BRD, gdzie przez zabawę (konkursy, zawody) propagowano wiedzę i umiejętności z zakresu ruchu drogowego. Ponadto członkowie komisji czynnie wspierali w zakresie bezpieczeństwa imprezy sportów samochodowych, m.in. Rajd Mazowiecki, Warszawski (Orlen), Barbórka oraz Polski (eliminacje mistrzostw Europy w Mikołajkach).

Członkowie komisji nie ograniczali się jedynie do pracy na terenie klubu, swoim doświadczeniem służyli innym, działającym w strukturach PZM. Byli to m.in. **Janusz Hancke, Zygfryd Pod-**

Działalność

górski, Sylwester Ropielewski. Doświadczenie takich kolegów jak: **Kazimierz Woźniak, Janusz Hancke, Krzysztof Mrówka, Zygfryd Podgórski oraz Sylwester Ropielewski** wykorzystywane było i jest poprzez ich udział we władzach klubu. Za propagowanie i realizację działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym przedstawiciele komisji wyróżniani byli odznaczeniami państwowymi, resortowymi, związkowymi i klubowymi.

Warto zaznaczyć, że dzięki działaniom na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego, z początkiem 2007 roku Automobilklub Polski został sygnatariuszem „Europejskiej Karty Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego” (EKBRD) zainicjowanej w Barcelonie. Sygnatariusze „EKBRD” zobowiązują się działać w ramach europejskiej polityki transportowej na rzecz zmniejszenia liczby wypadków drogowych o połowę do roku 2010. Kartę podpisało wiele firm, stowarzyszeń i instytucji publicznych, które działają lub chcą działać na rzecz zmniejszania liczby wypadków drogowych. Ponieważ „EKBRD” podpisało wiele znaczących firm oraz miast w całej Europie (m.in. Praga, Barcelona, Madryt, Londyn, Ryga, Wiedeń, Kraków, Brno, Helsinki), należy przypuszczać, że uczestnictwo w tak szacownym gronie wpłynie korzystnie na przyszłe

mógł przekazywać jej adeptom swoje bogate doświadczenie w „posługiwaniu się samochodem i motocyklem”. W późniejszym okresie, kiedy pojawiła się okazja przejścia tej szkoły, Automobilklub niestety nie skorzystał z tej szansy. **Władysław Paszkowski** szkolił natomiast w technice jazdy młodzież skupioną w Sekcji Młodych. Jednocześnie, już z ramienia AW, organizował w latach 70. szkolenia dla kierowców z różnych grup zawodowych, m.in. dla kierowców autobusów ówczesnego MZK na parkingu Stadionu Dziesięciolecia w Warszawie. W latach 1974–1975 wraz z majorem **Adamem Kaczkowskim** z Biura Ruchu Drogowego KG MO – działaczem Automobilklubu Warszawskiego i **Andrzejem Zaleskim** – sekretarzem Komisji BRD, prowadził szkolenie praktyczne dla kierowców Miejskiego Przedsiębiorstwa Taksówkowego.

Władysław Paszkowski był twórcą programu pierwszego w Polsce wychowania komunikacyjnego dla dzieci i młodzieży, i zdobywał na tę działalność fundusze. Prowadził wychowanie komunikacyjne dla szkół i kolonii ówczesnego województwa stołecznego. Przez 7 lat przeszkolił około 25 000 dzieci, w tym według specjalnego programu dzieci niewidome w Laskach.

Zwycięzcy i organizatorzy Mazowieckiego Finału XXXI OTBwRD (drugi od prawej – Romuald Chałas, prezes Automobilklubu Polski).

działania naszego klubu. Poza prestiżem, przynależność do sygnatariuszy karty pozwala na wymianę doświadczeń, nawiązywanie i utrzymywanie bezpośrednich kontaktów oraz korzystanie ze sprawdzonych rozwiązań.

Obok sformalizowanej i ujętej w struktury organizacyjne działalności na rzecz BRD istniała w Automobilklubie także indywidualna działalność w tej dziedzinie, prowadzona przez członków klubu. Za przykład może tu posłużyć osoba **Władysława Paszkowskiego**, który już w latach 70. razem z **Andrzejem Zaleskim**, sekretarzem Komisji BRD ówczesnego Automobilklubu Warszawskiego, podjął udaną próbę utworzenia Szkoły Doskonalenia Techniki Jazdy. Ta szkoła powstała jednak nie w strukturach klubu, ale PZM, a funkcjonujący w niej **W. Paszkowski**

Pracował też w Szkole Doskonalenia Techniki Jazdy Automobilklubu Polski, gdzie np. w 1994 roku przeprowadzono 25 trzygodzinnych szkoleń dla 270 osób.

Jeżeli dzięki tym wszystkim działaniom byłych i obecnych członków i sympatyków Komisji BRD Automobilklubu Polski udało się uratować choćby jedno życie ludzkie, znaczy to, że warto działać na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Działalnością Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego klubu w początkowym okresie jego kolejnego 100-lecia, kierować będzie wybrana w grudniu 2008 roku na kadencję 2008–2012 Rada Komisji BRD AP w składzie: **Jacek Pietrusiewicz** – przewodniczący, **Tomasz Grzeszkiewicz, Janusz Hancke, Andrzej Karaczun, Sylwester Ropielewski.**

Działalność